

Oponentský posudek diplomové práce

Téma: České ženy na cestě k emancipaci

Autorka: Klára Horáková

Oponent: Mgr. Dana Vlková

Autorka si vybrala velmi zajímavé a aktuální téma emancipace žen v českém prostředí. Za cíl si dala seznámit čtenáře se změnami české společnosti, ke kterým docházelo zejména během 19. a 20. století a které se promítají i do současné české společnosti. Autorka se také zaměřila na aktuální genderová témata ve vztahu k politickému dění a rovným příležitostem mužů a žen ve veřejné i soukromé sféře života, upozorňuje na některé genderové stereotypy, jejich popularitu a současný vývoj.

Práce je rozdělena do sedmi okruhů, v nichž se autorka nejprve věnuje společenskému očekávání – teorii mužských a ženských rolí. Následující okruh se zabývá vznikem a historií feminismu v Čechách, jehož kapitoly by si zasloužily větší pozornost autorky. Jedná se o významné období, které je třeba lépe zhodnotit. Naopak období emancipace ženy v socialismu autorka pečlivě analyzuje, uvádí jednotlivé etapy od 50. let 20. století až do nástupu normalizace a nebojí se je hodnotit. Na období normalizace logicky navazuje období změn v 90. letech 20. století. Autorka popisuje měnící se rodinu, sociální postavení muže a ženy v manželství a rodině, všímá si charakteru partnersví muže a ženy v současné rodině, rozdělení rolí v domácnosti a v neposlední řadě narůstajícího fenoménu – role svobodných matek jako dobrovolné životní reprodukční strategie. Autorka nezapomněla otevřít aktuální téma rodičovské dovolené v kontextu genderové diskriminace na pracovním trhu a velmi diskutované téma žen na české politické scéně. V této souvislosti naráží na problematiku genderového auditu.

Praktická část je zaměřena na postavení žen v české společnosti z pohledu matek na rodičovské dovolené. Pro sběr dat byl zvolen hloubkový polostrukturovaný rozhovor s cílem získat informace a poznatky o aktuálním vnímání situace matek na rodičovské dovolené. Celkem bylo analyzováno osm hloubkových rozhovorů s matkami žijícími v Praze, v nichž se autorka soustředila na rozdělení rolí v rodině a kompetence rodiče, výchovu v kontextu vlivů a přenosů genderových stereotypů a postavení ženy – matky na trhu práce a ve společnosti. Autorka by měla doplnit, jakým způsobem byl vybírán vzorek respondentek.

Práce je zpracována logicky, systematicky, proporcionálně vyváženě a čtivě. Autorka se v odborné terminologii orientuje celkem bezpečně, pracuje dobře s citacemi a výběr literatury odpovídá zadanému tématu.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **VELMI DOBŘE**.

1. Existují i jiné sociologické pohledy na gender kromě zmíněného strukturálního funkcionalismu?
2. Jak hodnotíte postavení žen v období modernizace společnosti?
3. Jakým způsobem byl vybírán výzkumný vzorek respondentek?

